

VECKOBLADET

Fredag 1 december

Utkommer fredagar

1995 21:e årg.

Lösnummer 2 kr

37

Gärna en dator till varje elev men först en rejäl klump lera

Det är kafferast på daghemmet Vitsippan. I personalrummet sitter sju kvinnor i ålder mellan 25 och 50 år samt en man, 27 år gammal.

"Jag hörde att Ulla föreslog på veckokonferensen att det ska inköpas en dator till, som i första hand ska användas av barnen" säger Eva. "Jag tycker inte det finns någon anledning för dagis att uppmuntra barnens bildskärmstittande", fortsätter hon.

"Men alla barn har inte tillgång till dator hemma", invänder Karin. "De barnen måste vi kompensera, annars hamnar de ohjälpligt på efterkälken. Dessutom är det viktigt att vi uppmuntrar flickornas lek med datorn. Ett av våra mål är ju att sträva efter ökad jämlikhet och därför behöver vi en dator till barnen", avslutar Karin.

Eva berättar då om Björn Sterner, slöjdlärare vid Högskolan i Halmstad. På en konferens om miljöfostran för lärare och förskolepersonal sa han att TV:n, datorn tar tid från

den tid barn behöver för att skaffa sig verkliga upplevelser. Det är genom verkliga upplevelser som barnet skaffar sig kunskap, menade han.

Björn Sterners främsta inlärningsverktyg är de fyra elementen jord, eld, luft och vatten. Hans motto var, gärna en dator till varje elev, men först en rejäl klump lera. När barnen har format sin lera, ska de ha rätt till att få vara med och se vad som händer, när leran bränns. Det är så barnen lär sig.

"Jaha,,då ska vi inte längre berätta sagor och sjunga tillsammans med barnen, för då förhindrar vi ju dem från att uppleva verkligheten."

"Självklart ska vi det. Det är ju en del av vår kultur, som vi vill föra vidare till nästa generation. Dessutom är sången bästa sättet att integrera våra invandrar- och flyktingbarn i gruppen. Leken, sången, dansen behöver vi för att skapa gruppkänsla."

"Om det i framtiden blir en dator åt varje elev, så behövs inte skolklassen längre och då behöver vi inom förskolan inte kämpa med att få barnen att trivas i grupp."

"O K, då", säger Eva. "Barn i dag måste lära sig att använda datorer, men låt skolan ta hand om det, så kan vi inom förskolan se till, att de får klumpen av lera."

Kafferasten är slut. Eva och en lärarkandidat tar med sig några

barn och går ut för att tömma varmkomposten. Kompostjorden ska de sedan gräva ner i trädgårdslandet. Blå avdelningen samlas vid grinden. De ska gå till Folkets Park och se om deras dagisträd har fallt alla sina löv nu. 6-åringarna samlas inne på sin avdelning. De tömmer ut sina plastpåsar med strandfynd från vandringen Lomma - Habo-Ljung.

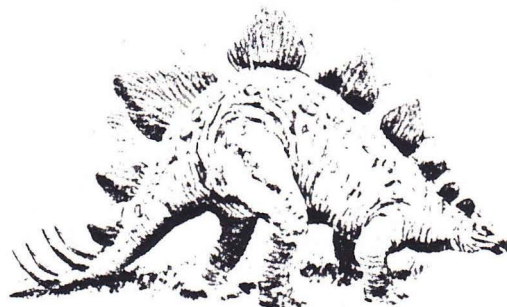
Anna-Stina Löwén

På toppen är det bitvis botten

Chefer och ledare tenderar att följa trenden som hämmar utvecklingen i ena änden till den grad av förtvinning, så att det knappt finns något att sätta mössan på.

Men i andra änden blir tillväxten så extrem att det ofta uppstår manövringsproblem. En riktig chef ser detta blott som utmaning, ett varsel, och utvecklar likt Stegosaurus en extrahjärna i sitt arsel.

Noak

Miljöanpassning av Lundatrafiken:

Vackra ord och stora problem

Var det höjdpunkten för den rödgröna regeringskoalitionen i Lund som vi fick uppleva den tisdagen i november?

Där satt tre s-, två v- och en mpolitiker vackert uppradade framför reportrarna och demonstrerade sin enighet inför ett häpnadsväckande radikalt trafikmiljöprogram. Annorlunda kan man inte beteckna en målsättning om att på 25 år minska Lunds bidrag av växthusgaser med 80 procent. Det är som bekant från vägtrafiken som det allra mesta av dessa gaser kommer, åtminstone här i kommunen.

Lärdomarna från Rio

En av de sex politikerna var Karin Svensson Smith, ordförande (v) i kommunens miljödelegation, partiets representant i den statliga

kommunikationskommittén, välkänd VB-skrivent. För några år sen var hon en av de två Lundaborna på FN:s miljökonferens i Rio de Janeiro. Den andra, Fiona Björling (mp), lade tyvärr av med politiken rätt omgående efter hemkomsten. Karin har däremot envetet fortsatt med att på skilda plan försöka konkretisera de stolta miljömålen i Agenda 21.

Det var mycket klokt av partiet att låta sej representeras av just Karin i Rio. Det skulle också vara mycket klokt att ge henne möjlighet att även i fortsättningen lägga ner tid och kraft på miljöpolitiken. Det är tyvärr inte självklart att så sker.

De andra fem på presskonferensen har också gjort sej kända för sitt engagemang och sin kunskap i miljöfrågorna. Men det

var uppenbart att den vision om en miljöanpassning av transportsystemet i Lunds kommun som presenterades i hög grad bar Karin Svensson Smiths präg.

En ny livsstil

Trafikmiljöprogram, mer eller mindre radikala, har man sett många av genom åren. I den nya visionen, och vid presentationen av den, fanns dock en vilja till konsekvens som man inte är van vid i så officiella sammanhang. Exempelvis punkterades bilisternas förhoppning om alternativa, snälla drivmedel. Stort effektivare elbilar är inte att räkna med. Ska vi fortsätta att äta åkerns gröda och mala skogen till pappersmassa blir det inte på långt när så mycket biogas som skulle behövas för att driva den svenska bilparken i

nuvarande omfattning.

Då blir det alltså till att åka buss eller, helst, att cykla. Det blir till att handla hemmavid och inte på stormarknaden, dottern får cykla till ridhuset och sonen till fotbollsplanen. Det blir inget mindre än en ny livsstil, eller en nygamal för oss som är gamla nog att minnas tiden före 1950-talet.

Vissa problem

Så till artikelns inledande fråga. Förmår Lunds politiker att förverkliga det stolta programmet, eller blir det inte vackrare än så här? Det är ofint att genast peka på problem, men nödvändigt.

SDS-reportern Ingrid Nathéll har redan börjat (den 29.11). Hur blir det efter ett maktskifte, undrar hon. Det som "konkret" sker än så

forts sid 3

Det är vi som avgör hur det ska gå

Jag har blivit ombedd att införa kommunalreformerna ge mina visioner, främst om kommunal Torn där jag ska vara vice ordförande.

Ordet vision ger i varje fall mig tanken på en positiv och storartad föreställning om hur bra allt ska bli. Då vet jag inte om jag har någon vision. Från att från början ha varit skeptisk och lite orolig för reformerna har jag visserligen blivit mer och mer positiv och var själv med om att rösta ja i fullmäktige, utan att det behövdes någon partipiska. Någon sådan har jag föresten aldrig sett i vänsterpartiet. Just nu är jag optimistisk och jag har vissa förväntningar. Det ska bli lite spännande att få börja arbetet i den nya kommunaldelen, men jag förväntar mig inte att det snabbt ska hända något fantastiskt.

Börjar med kaos

Troligen börjar det med ett visst kaos och en hel del misstag. Vi ska inte glömma bort att detta är en mycket stor förändring för både politiker och tjänstemän i kommunen. Mycket förberedelsearbete har redan gjorts av tjänstemän och politiker, inte minst under sommaren. Även om inte sommaren förstörts av kommunalarbetet så har den i varje fall störts för oss politiker, det har varit ungefär ett möte varje vecka under juni och juli.

Vad är det då vi har att vänta oss, vad är det som ska bli så mycket bättre? Jo denna reform blir precis vad vi gör den till, något väldigt bra eller ett totalt misslyckande. Det är vi som bestämmer hur det skall gå, politiker främst men också alla andra som bor i kommunaldelen. Man har sagt att reformen främst är till för en ökad demokrati och en större delaktighet i besluten för invånarna. Blir det då så, eller är det bara en lekstuga för politiker som vanligt folk ändå inte bryr sig om?

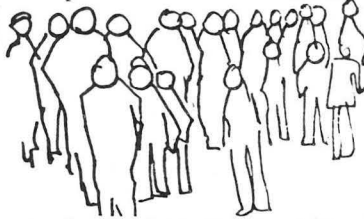
Ja blir det så illa så är det vårt fel, det får inte bli så. Idag tror jag att människor ser på de flesta kommunala beslut som något som de som bestämmer fattar, ibland bra men ofta lite tokiga och inget som vi vanliga människor kan påverka.

I kommunaldelen tror jag att människor kan se dem som fattar beslut, man känner dem eller vet i varje fall vilka de är, man träffar dem i affären, på biblioteket, vid fotbollsmatchen och i en del andra vardagliga sammanhang. De är då inte några främmande politiker, de är vanliga människor, man kan påverka dem och man kan känna att man deltar i besluten, även

om man känner att det inte alltid blir som man vill. Nu låter jag som om jag trodde att kommunaldelen skulle bli nästan som en familj där alla får vara med om besluten, så kommer det naturligtvis inte att bli. Familjer med ungefär 10000 medlemmar är något väl stora, det är fortfarande svårt att riktigt känna sig som en del av en sådan.

Blandat Torn

Torn är en kommunal del som består av dels traditionell stadsbebyggelse, dels små byar, dels ren glesbygd och detta kommer naturligtvis att prägla det politiska arbetet. Glesbygden och byarna kommer troligen att fungera enligt de positiva visioner man kan ha,

medan tätdelen troligen innehåller för många människor för att få den riktiga gemenskapen. I detta senare hoppas jag att jag har fel. De som bor i Nöbbelöv/Gunnesbo får ta detta som en utmaning.

Idag avgörs många små men för folk väldigt påtagliga frågor i en anonym central faktnämnd. Detta gäller skötsel av parker och idrottsplatser, hantering av skola och barnomsorg och andra vardagliga frågor. En sådan fråga eller kanske uppmaning som jag redan fått är: "Du ser väl till att vi får behålla vårt bibliotek i Stångby".

Politik vardagsnära frågor

Sådant kommer i fortsättningen att behandlas lokalt av de politiker man känner eller i varje fall vet vem de är. Dessutom kommer i varje fall de flesta nämndmöten att vara offentliga, och man kommer att flytta runt dessa möten i de olika kommunaldelarna.

Jag skall kanske trots allt avsluta med en vision. Politik är egentligen allt sådant som handlar om hur människor lever tillsammans. Visst är det politik när man beslutar om kärnvapen, men den största delen av politiken är trots allt vardagsnära frågor.

Politik är hur man får bort snön på cykelvägar, hur parkerna sköts och var sandlådan finns. Politik är inte något som ska skötas av andra, på avstånd, utan något som vi gör tillsammans. Kan vi förverkliga något lite av detta så har vi verkligen åstadkommit något fantastiskt.

Göran Fries

Det ställs nya krav på v-politiker

Som nybliven KDN-politiker i kommunaldelnämnd Östratorn, Linero har jag inledningsvis hamnat i olika diskussioner om de praktiska förutsättningarna för det framtida arbetet.

Det har stundtals varit mycket heta diskussioner med politiker från de andra partierna i nämnden och kommunaldelnsinivånare om lokaler, nämndens arbetsformer, högstadieskolor (som ligger utanför kommunaldelen) och namnfrågor.

Faller på plats

Nu börjar saker och ting falla på plats. Förra veckan presenterade sig den nya kommunalchefen på ett informellt nämndsmöte. Hon började med att dämpa politikernas frustration över att lokalen inte hinner bli klar i tid genom att se möjligheterna. Hon gladdes över att få börja sitt nya jobb utan skrivbord och istället vara ute i verksamheterna och lära känna de mer än 500 medarbetarna.

Anki Goufin har lång erfarenhet av att arbeta i och leda kommunalt anställda i kommunal delar med tung social problematik. Under hösten har partimedlemmar som är bosatta i kommunaldelen organiserat sig i en stadsgrupp. Det har förts spännande diskussioner om vilka möjligheter den nya kommunalreformerna har skapat för det lokala partiarbetet och vilka frågor som vi bör arbeta med.

Nya scener

Vi konstaterade snabbt att kommunalreformerna inte minskat vänsterpartiets möjlighet att föra fram sin politik. Tvärt om finns många frågor, framför allt miljö- och välfärdsfrågor på mikro- och mesonivå som ställer nya krav på oss politiskt engagerade. Parallellt med att vi genom rikspolitiken på makronivå mobiliserar människor i kampen mot arbetslöshet, för en bättre miljö och högre ersättningsnivåer i sjukförsäkringen, ska vi nu uppträda på skolkonferenser, föreningsmöten, i närbutiken, Rio café, byastämmor mm och mobilisera kommunaldelnsinivånare för ett rättvisare och mer solidariskt näringsliv.

Mina egna huvudengagemang ligger i det sociala förebyggande arbetet. Den ekonomiska krisen och försämringarna i välfärdsystemet påverkar människors hälsa. Ekonomisk stress har blivit den nya folksjukdomen. Allt fler blir utslagna från arbetsmarknaden. Allt fler människor mår dåligt. Antidepressiva piller typ Losac säljer mest och har gått om magsårsmedicinen på apotekets tio i topp lista. Många av de drabbade

bor i vår kommunal del och eftersom mycket av den kompetens som finns riktad till arbetslösa, invandrare, socialmedicinskt handikappade, struliga ungdomar, mm stannar kvar i den nya centrala socialnämnden, kommer det behövas tas nya djärva initiativ till att utveckla och fördjupa det sociala förebyggande arbetet i kommunaldelen.

Den hälsoplan som kommunfullmäktige tycker att vi bör formulera kan bli ett viktigt redskap när nämnden ska prioritera och fördela de ca 300 milj som vår budget för närvarande uppgår till.

In på skinnet

Vi har fått en säck med pengar av kommunfullmäktige som vi ska

VI ÄR FRAMTIDEN,
TANK PÅ DET!

fördela i verksamheter som ligger kommunaldelnsinivånarna nära in på skinnet; skola, dagis, ålderdomshem osv. Det är utifrån dessa verksamheter som det sociala förebyggande arbetet bli kan utgå. Det sociala arbetet bedrivs av fler än socialsekreterare. Det bör bedrivs av alla mer eller mindre. Det finns många barn och ungdomar i vår kommunal del vars föräldrar har bristande resurser och förmåga att fostra sina barn. BVC, dagis, skola vet tidigt vilka de är men socialförv, stödåtgärder kommer ofta på tok försent pga sekretess och brist på resurser. För när tonåring stjälar en bil rycker man ut och placerar vederbörande på Råby för ca 3000 kronor dygnet.

Bättre läge

I Göteborg fick politikerna inleda sitt stadsdelnämndsarbete med att spara pengar. I Lund ser det ut som vi ridit ur den värsta krisen. Min kommunal del är resurskrävande med en växande social problematik. Trots detta tror jag att vi kan göra stora besparingar genom att satsa offensivt och flexibelt på ett socialt förebyggande arbete med utgångspunkt i invånarnas, de kom-

forts nästa sida

Professorsbrist

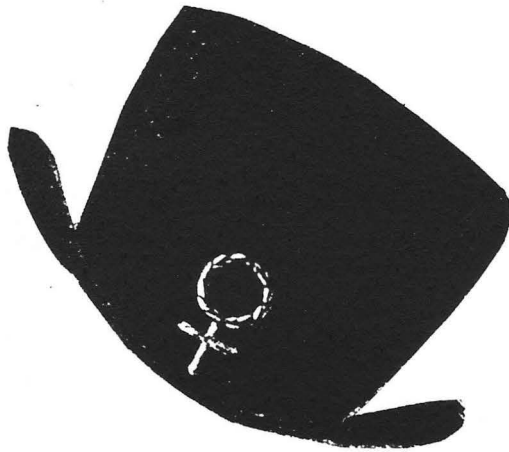
Fler kvinnliga professorer behövs.

Trots att majoriteten av dem som studerar psykologi är kvinnor så är ämnet psykologi ett extremt mansdominerat ämne både vad beträffar lärare och forskare på alla nivåer, säger Margot Bengtsson, docent på institutionen för tillämpad psykologi i Lund.

Riksdagen beslöt i juni att 30 nya kvinnliga professorer skulle inrättas inom universitetsvärlden. Forskningsråden har nu gett de olika universiteterna i uppdrag att inventera detta behov inom olika ämnesområden. Margot Bengtsson har fått detta uppdrag av Forskningsrådsnämndens när det gäller ämnet psykologi. Dessutom skall hon utreda genusforskningens situation när det gäller behovet av kvinnliga professorer.

Reproduktiva sfären missgynnas

Idag finns bara fyra kvinnliga universitetsprofessorer i ämnet psykologi. Dessa finns dessutom på ett geografiskt begränsat område, nämligen i Linköping och i Stockholm. Vad beror denna oerhörda mansdominans på? Ett av skälen kan vara att få professorer inrättas på de områden där flest kvinnliga forskare är verksamma, säger Margot Bengtsson. Det är

områden som utvecklingspsykologi, socialpsykologi och personlighetspsykologi. Inom ämnet socialpsykologi där många kvinnor är verksamma har professorer inrättats med inriktning på arbetslivet. På områden med inriktning på den reproduktiva sfären, där kvinnliga forskare oftast är verksamma, inrättas inte professorer. Det är forskning med inriktning på familj, skola, socialisation och uppväxtvillkor

Genusforskningen främjar dialogen

– Ett område som helt saknar professorer är genusforskningen. När kvinnoforskningen på 70-talet vågade ifrågasätta psykologins perspektiv på kön och könsidentitet blev den traditionella psykologiska

forskningens svar att negligera och osynliggöra kön, könsidentitet och könsrelationer.

Margot Bengtsson menar att det är viktigt att inrätta professorer i genusforskning. Denna forskning försöker visa betydelsen av kön som en generell organiserande princip i kulturen, samhället och i vetenskapen. Dessutom skulle en ökad satsning på detta område kunna leda till att kontakten med samhällsvetenskap och humaniora förbättrades. Idag dominerar dialogen med medicinsk och biologisk forskning i ämnet psykologi.

För närvarande finns det alltså fyra kvinnliga professorer i ämnet psykologi, ett ämne som domineras av kvinnliga studerande. På institutionerna i Lund, Uppsala, Umeå och Göteborg finns inte en enda kvinnlig professor. Det totala antalet manliga professorer i ämnet är ca 45. Förklaringen till denna oerhörda skevhet kan knappast ligga i bristande kompetens hos kvinnliga forskare. Några av förklaringarna finns i genusforskningen, avslutar Margot Bengtsson.

Sm

Vackra ord...

Forts från sidan 1

länge är att tekniska nämnden ska ta fram en plan som för hur visionen ska realiseras. När den planen är färdig är det snart valrörelse. Nog måste frestelsen vara stor bland de borgerliga partierna att vinna röster bland missnöjda bilister. Vi minns hur Lunds moderater under Gun Hellsvik stoppade försöket med bilfri innerstad förra gången, vi ser hur hennes partikamrater agerar för Dennispaketet i Stockholm och mot biltullar i Göteborg. Punkteras visionen redan på hösten 1998?

Svaret måste rimligen vara att vänstern ska vinna röster just på sitt radikala miljöprogram. Det förutsätter emellertid ett så starkt lokalt miljömedvetande att man inte kan ta det för givet.

Malmö tar över?

– Vi vill slå vakt om handeln i stadskärnan, försäkrade Sven Tufvesson (s), och upprepade

Det ställs nya...

Forts från föreg sida

munalanställdas och politikernas kreativitet och solidaritet. Här är några uppslag och idéer som jag kan bidra med Pappagrupper, Fritidsklubbar för barn med särskilda behov. Områdesarbetare på fritidsgårdarna, stödpersoner inom föreningslivet eller varför inte sikta högt och följa psykoanalytikern Clarence Crafoords råd att den absolut bästa investeringen för framtiden är att sätta ett tak på högst 15 elever i varje skolklass. Frågan är bara vem som får del av vinsten.

Per Schüller

kommunens motstånd mot externa köpcentra av typ Center Syd. Men det s-styrda Kävlinge där Center Syd ligger har en annan linje. Köpmännen i Lunds innerstad är oroliga och kanske har de anledning.

Det handlar heller inte bara om Kävlinge och Burlöv (s centrum), och inte heller bara om detaljhandeln. I onsdags berättade tidningarna att Malmös ledande politiker har en annan trafikvision än sina motsvarigheter i Lund. De går bestämt emot den nye Malmöbor Göran Perssons förslag att slopa miljardsatsningen Yttre ringen till förmån för järnvägens Citytunnel. Den nya motorvägen behövs när Bron står klar, hävdar de med stöd från Vägverket.

Blir en bilvänlig Malmöhögskola (på den gamla Saabtomten) en svår konkurrent till universitetet i Lund som i princip endast kommer att kunna nås per cykel?

Nytt namn, gammal personal

”Lunds kommun ska minska sitt bidrag till växthusgaserna med 80% till [år] 2020”, står det alltså i visionen, men så kommer ett litet tillägg: ”eller vid annan bestämd tidpunkt”. Den typen av årtalsövrigt med reservutgångar känns tyvärr igen från kärnkraftsdebatten.

Kommunens tekniska nämnd ges en nyckelroll i förverkligandet av visionen. Den gamla gatue- och trafiknämnden byter ju namn vid årsskiftet. Det gör även dess vidhängande förvaltning. Den byter emellertid inte personal, och den gamla har inte precis utmärkt sig för offensiv tänkande och effektivt arbete i trafikmiljöfrågor. Och det finns gränser för hur mycket aldrig så välslinnade politiker kan driva på.

Det bilfria Nöden anfördes som positivt exempel. Har ni sett Nöden om natten? Där står Nödebarnas bilar i långa rader. Inte vill de gå den långa vägen till Margretedal, där f.ö. vandaler härjar, och de vet att inga trafikvakter är ute så sent. Ett radikalt trafikprogram kräver en omfattande övervaknings- och sanktionsapparat. Är politiker och allmänhet beredda till den konsekvensen?

En stor del av de skadliga utsläppen kommer som bekant från den tunga, dieseldrivna lastbilstrafiken. Om den säger visionen i princip ingenting. En enda Lundaindustri använder i dag järnvägen för sina transporter. Snart ska lastbilskvarnarna rulla med sten från Dalby till bygget av Bron. Kommunens möjligheter att påverka sådant är i huvudsak obefintliga.

Efter utfrågningen nämnde Sven Tufvesson att han nästa dag skulle upp till Stockholm. Han hade

helst åkt tåg men sekreteraren hade redan bokat flyg. Det är en massa rutiner och vanetänkande som behöver ändras och sånt tar tid. (Vänsterpartiet har ett visst inflytande i personalutskottet. Det finns anledning att se över kommunens resereglemente.)

Det är ett vanetänkande som sträcker sej djupt in i allmänheten och även in i den rödgröna koalitionen. Östra ringen blir kanske den första stora testfrågan. Den ska inte byggas, står det klart redan i samverkansdokumentet från förra hösten, men det är ett beslut som inte har internaliserats överallt. Inte ens av alla vänsterpartister.

Havet stiger, värmen sjunker

På väg till presskonferensen lyssnade jag på ekot. Det får nu anses belagt, sade klimatologiprofessorn Bert Bolin, att växthusgaserna rubbar det globala klimatsystemet. Två tusen vetenskapliga rapporter har granskats och testats med förfinade modeller. Jordens medeltemperatur har redan stigit och fortsätter att stiga. Stiger gör också havsytan. Däremot kommer temperaturen i Skåne att sjunka för Golfströmmen är på väg att ändra riktning.

Mot den bakgrunden är visionen om det miljöanpassade transportsystemet i Lund ett minimiprogram. Jag är glad över att tillhöra en kommun och en politisk majoritet som har tagit fram ett sådant. Det är trist att man ska behöva betvivla dess realism.

Gunnar Sandin

Som den uppmärksamma läsaren/läsarinnan noterat har redaktionen tagit sig före att göra ett litet experiment, då bristen på plats i VB i dag blivit för besvärande.

Det finns en och annan dags-tidning i utlandet som använder denna storlek på bokstäverna i sina radannonser, kan vi berätta.

Redaktionen

Från det kommunala Liket lever

Årets budgetmöte är till ända. Majoritetens (socialdemokraterna, vänsterpartiet och miljöpartiet) förslag gick i stort sett igenom utan förändringar.

En uppenbar skillnad mellan majoriteten och minoriteten i Lunds kommunfullmäktige är inställningen till den offentliga sektorn. Ungmoderaternas beskrivning av kommunalskatt i allmänhet och den nödvändiga höjningen för ett år sedan med 1 krona i synnerhet som stödd alt konfiskation applåderades visserligen inte av övriga borgerliga partier, men ogillades absolut inte.

Förslaget att sänka skatten med samma krona redan 1996 fick moderaterna däremot inte med sig övriga minoritetspartier på. En sådan sänkning skulle, om den genomförts, inneburi en minskad intäkt för kommunen med ca 100 miljoner kronor. Besparingar på den nivån kunde man dock inte presentera. Runt 40 miljoner lyckades man skrapa ihop, framför allt genom att kraftigt minska kommundelsnämndernas konton för lokalhyra och barnomsorg. Men som sagt moderaterna fick ensamma stå för detta förslag, som skulle försämrat kommunens ekonomi, kraftigt på kort sikt och på ett förödande sätt sett i ett längre perspektiv.

Många blev överraskade av förslaget (med tre år kvar till nästa val), fast egentligen borde förslaget inte förvåna. Att som första steg i ett systemskifte medvetet åstadkomma kraftiga underskott i den offentliga ekonomin lär vara hämtat direkt ur Milton Friedmans recept för hur man framgångsrikt inför den nyliberala modellen som många trodde var död och begravnen efter Margret Thatchers (och Carl Bildts mer eller mindre) sorti från politiken. Fast liket lever, vilket bland annat ett antal framstående socialdemokratiska politiker för inte så länge sedan observerat, då dom pläderade för ett försvar av de gamla socialdemokratiska idealen, och varnade för konsekvenserna av den ”förnyelse” som Göran Persson m fl verkar för.

Jag slutar med att citera Antoinette Hetzler, professor i sociologi och socialdemokratisk ledamot i Lunds kommunfullmäktige, ur en artikel i Arbetet Nyheterna för några veckor sedan, apropå ”förnyare”:

– Är inte dessa ”förnyare”, dessa panikslagna förändrare som är beredda att slå sönder stabila och funktionella sociala strukturer för förändringens skull, egentligen ”politiska trendnissar”? I sin iver att bli postmoderna blir de som utger sig för att vara lösningssökare istället problemskapare.”

Sven-Bertil Persson

HAR DU FLYTTAT? Skicka in hela adressdelen till Veckobladet

NY ADRESS.....

Visst tusan är vi pojkar!

Hjälp, tänkte jag, nu har jag tagit mig vatten över huvudet.

VB-red. bad mig "skriva något" och jag föreslog själv en recension av en bok som jag inte ens läst! Löften till VB-red är dock, till skillnad från politiska löften, till för att hållas.

Boken heter "Hankön i skolan", författaren är dansk - Bertill Nordahl (ja, just det, uppkallad efter fotbollsspelaren, som avled nyligen).

Jag kom i kontakt med boken och Nordahl i förra veckan på ett extravagant seminarium på Grand Hotel om ungdomsvåldet. Jag gör så här att jag beskriver innehållet i boken och sedan ger jag mina synpunkter på den. I all blygsamhet dock, ty jag är inte bevandrad i hjärnskrynkeri.

Två syndrom

Boken har en undertitel: "En debattbok om pojkar i en kvinnovärld". Bertill Nordahl talar om två syndrom. *Lucky Luke-syndromet* som uppstår då pojken vid ett par års ålder upptäcker att hans mamma och han inte är på samma vis, utan skiljs åt av sitt kön. Denna första existentiella konflikt hantlar pojken genom att säga farväl till den svekfulla modern och dra ut i världen. Resultatet blir att han får alla pojkars och vuxna mäns ständigt gnagande känsla: Du är ensam därute, du kan bara räkna med och lita på dig själv. Det är det ena, det andra kallar Nordahl *Wilma-Betty-syndromet*. Wilma och Betty (i familjen Flinta) är den sorts kvinnor som gör sina män till pojkar. De som säger - *Män blir aldrig vuxna*. Det är med andra ord kvinnor som förvandlar män till söner. De nedvärderar dem och tar ifrån dem den mogna, livspotenta maskulinitet som är varumärket för den vuxne mannen.

Kvinnornas värld

Grundskolan dominerar av de kvinnliga lärarna (72%), säger Nordahl. Detta beror på att läraryrket är ett låglöneyrke. Kvinnor söker sig dit eftersom det är en utvidgning av hemmet och därmed också ett uttryck för och en förlängning av det kvinnliga universumet, som han kallar det. Såväl manliga lärare som elever påverkas av detta förhållande. Det är bokens huvudtes. Männens förtrycker sin maskulinitet och anpassar sig till kvinnovärlden. Detta drabbar de manliga eleverna eftersom de mer eller mindre förlorar den förebild de borde ha i sin manliga lärare. För pojkarna

innebär det att de har svårt för att bli sedda i skolan. "Pojkarna skriker och är påträngande och provocerande, De far runt som flugor i en flaska. De svettas och snorar och snörvlar och hörs över allt med sitt stojande och skränande." Så är inte flickorna och i denna kvinnliga värld blir flickorna riktgivande. Pojkarna blir åthutade, får gå från lektionerna eller i

HANKÖN I SKOLAN

En debattbok om pojkar i en kvinnovärld

bookLund

värsta fall skickas till rektor. Det här beror, enligt Nordahl på att de kvinnliga lärarna inte förstår att pojkar agerar på annat sätt än flickor. Pojkars och flickors hjärnor utvecklas olika; flickor utvecklar t ex läslust redan vid 5 år, pojkar inte förrän fem år senare.

Skillnaden mellan pojkars och flickors beteende visas i boken genom att beskriva hur de går ut på rast. Pojkarna börjar diskutera vad de vill leka medan flickorna blir stående för att diskutera med vem de vill leka.

Förslag till förändring

Det behövs fler manliga lärare i grundskolan och förskolan är Nordahls huvudsakliga recept. För att männen skall vilja söka lärarjobben måste lönerna höjas. I värsta fall får man ta till kvotering till lärarhögskolorna, så att alla män som söker till läroplanen också kommer in. När det gäller skollärdarjobben behövs ingen kvotering. De jobben har högre status och dit hittar männen själva påpekar han syrligt.

Synpunkter på boken

Det är en debattbok. Här finns ingen notapparat och inga andra källor än författarens egna upplevelser under femton år som grundskolelärare i Danmark. En

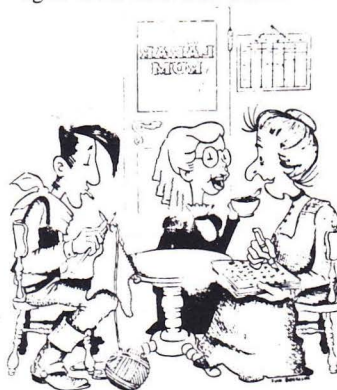
del upplever jag som rena fördomar och machosnack. I synnerhet när han säger att de manliga lärarna i grundskolan kastreras och blir "hängpickar".

Mot slutet försöker Nordahl förbättra sin bild och säger angående könskampen att -det är en obrukbar och omodern hållning att se könen som varandras motståndare- Lösningen finns inne i oss alla - inte utanför oss, säger han dock med en ton som om den politisk/ekonomiskt styrda kvinnoiskrimineringen bara är ett hjärnsnöke.

Bäst är han när han föreslår höjning av yrkets status och löner. Han betyder också att en äkta maskulinitet inte är macho och att jämlikhet mellan könen innebär samma förutsättningar för mäns och kvinnors utveckling av sin särart. Jag tror honom för jag såg honom.

Teorier

En stor del av slutet i boken upptas av en redogörelse för en del teorier från den schweiziske psykologen Carl Gustav Jung (1875-1961), ursprungligen elev till Sigmund Freud och som utgick från dennes psykoanalys, men utformade en egen teori som han kallade för

analytisk psykologi.

Han talar om fyra "arketyper" och "anima och animus" som representerar de kvinnliga hos männen respektive det manliga hos kvinnan. Det låter fan så troligt, men om detta har jag ingen aning, ty jag har bara åtta års folkskola.

Men köp och läs! Alltid sätter den väl sprutt på adrenalinnet en stund. Den finns säkert i väl sorterade bokhandlare (läs: Boklådan). Utgiven på ett Lundaförlag som heter "bookLund" (t 046-14 77 77). Översatt av Olof Zachrisson. Kostar en dryg hundralapp.

rl

5 i 12 5.12

Stig Wallin bor i Härnösand. För ett par år sen, den 5 december, föll hans dotter offer för det "nya" våldet.

"Fem i tolv" är ett begrepp som vi känner igen från de engagerade vetenskapsmän som på sjuttio- och åttiotalet varnade för kärnvapenkriget. Nu är det hotet inte lika överhängande och minutvisaren har vridits tillbaka. Inbland bli världen faktiskt bättre. Men det finns nya och överhängande hot. Ett sådant är den nya högerextremismen och det nya våldet. Vi har inte så lång tid på oss om inte samhället ska urarta.

Stig Wallin startade 5 i 12-rörelsen och andra har slutit upp. I Lund blir det möte på Stortorget den 5 december kl. 11.55. Bakom mötet står den breda organisationen Lundaaktionen mot främlingsfientlighet, våld och rasism. Det blir tal och musik, och mötet tar en halvtimme av din lunchpaus. Mött upp!

Sjuksköterskestrejck

På lördag kl 11.30 är det samling på Stortorget. Kl 12.00 avmarsch till Svaneskolan.

MÖTE MÖTE

KOMPOL möte Må den 11/12 kl 19.30 på partilokalen. Ämne: Förberedelse av det kommande kommunstyrelsesammanträdet.

STADSELSGRUPP VÄNSTERPARTIET VÄSTER träffas söndag 10/12 kl 16.00 hemma hos Mari J. Fransson, Folkparksv 4B III.

RÖDA KAPELLET Samling lö 2/12 kl 11.15 Stortorget för spel 11.30-13. Rep sö 3/12 18.45. Tag med alla noter.

STORBANDET On 6/12 kl 19 på Vipeholmsskolan.

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Karin Blom, Marianne Sonby m fl.

Manus sänds per post till: Veckobladet, Bredg. 28, 222 21 Lund. Onsdag e. 18 till fax 046-14 65 82. Telefon till redaktörerna: Karin Blom 046-14 16 12 Rolf Nilsson 046-12 90 44 (nästa tidning) Thomas Schlyter 046-14 75 05. Vid utebliven tidning ring: Sven-Bertil Persson 046-13 82 13.